

УДК 378.147:614.25-054.6

Шепітько В.І., Лисаченко О.Д., Борута Н.В., Єрошенко Г.А., Стецук Є.В.,
Якушко О.С., Лічман Д.В.

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

**ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДКРИТОГО ЗАНЯТТЯ З ІНОЗЕМНИМИ
СТУДЕНТАМИ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ
МІЖНАРОДНОГО ЗНАЧЕННЯ**

Відкрите заняття обов'язково мусить мати новизну, яка доповнює зміст навчального матеріалу і методики його подачі. Заняття як форма організації навчального процесу може містити нове, наприклад, особливу структуру. Під час проведення відкритого заняття викладач має дотримуватися визначених вимог до навчально-виховного процесу. Заняття необхідно проводити у звичайних умовах, з установленою тривалістю, оскільки створення особливих умов порушує встановлений режим роботи, а ідеалізовані умови ставлять під сумнів тиражовану інновацію.

Ключові слова: *відкрите заняття, іноземні студенти, навчальний процес, гістологія, цитологія та ембріологія.*

Открытое занятие обязательно должно обладать новизной, которая дополняет содержание учебного материала и методики его подачи. Занятие как форма организации учебного процесса может содержать новое, например, особую структуру. Во время проведения открытого занятия преподаватель должен придерживаться определенных требований к учебно-воспитательному процессу. Занятие необходимо проводить в обычных условиях, с установленной продолжительностью, так как создание особых условий нарушает установленный режим работы, а идеализированные условия ставят под сомнение тиражированную инновацию.

Ключевые слова: *открытое занятие, иностранные студенты, учебный процесс, гистология, цитология и эмбриология.*

Demonstration class must necessarily have a novelty that complements the contents of the training material and the methods of its communicating. Classes, as a form of organization of the educational process, may contain a new material, for example, special structure. During a demonstration class the teacher must adhere to certain requirements for the educational process. Class must be conducted under normal conditions with a specified duration, since the creation of special conditions violates the established studying mode, and idealized conditions prejudice a replicated innovation.

Keywords: *demonstration class, foreign students, educational process, histology, cytology, embryology.*

У підвищенні рівня освіти і рейтингів українських медичних ЗВО позитивну роль відіграє збільшення кількості іноземних студентів, які здобувають в Україні вищу медичну освіту, що вимагає від викладачів постійного вдосконалення навчального процесу. Викладач має дотримуватися визначених вимог до навчально-виховного процесу, а також своєчасного методичного оновлення відповідно до змін, які відбуваються на рівні відповідної державної педагогічної політики [1].

Особливістю сучасного навчання студентів-іноземців стала модернізація методичної та методологічної освітньої складових відповідно до вимог Болонської конвенції, положень загальноєвропейських документів щодо мовної освіти і мовної ситуації, що склалася в Україні [1].

Для формування важливого чинника при становленні держави як рівноправного партнера у створенні світового освітнього простору є навчання іноземних студентів в українських медичних ЗВО, зокрема в Українській медичній стоматологічній академії [2].

Відкриті заняття, які проводяться на кафедрі гістології, цитології та ембріології зі студентами-іноземцями, на відміну від занять у групах вітчизняних студентів, потребують спеціально підготовленої форми

організації методичної роботи. В освітній практиці не завжди розрізняють відкриті та звичайні форми занять.

Відкриті заняття плануються на кафедрі відповідно до навчального розкладу, з метою обміну досвідом і для вдосконалення педагогічних навичок молодих викладачів у організації навчального процесу і методиці проведення практичного заняття. Така робота в цьому напрямі сприяє підвищенню авторитету викладання даної дисципліни та підтриманню якості навчання на належному рівні серед майбутніх спеціалістів.

Самостійна робота студентів під час підготовки до практичного заняття

Формування практичних навичок під час вивчення гістологічних препаратів

Оскільки викладання дисципліни іноземним студентам у практиці вищої медичної освіти України паралельно з позитивними напрацюваннями педагогічного досвіду має і низку проблем, виникає потреба в їх обговоренні та розв'язанні.

Гостра проблема, з якою стикаються викладачі кафедри гістології, цитології, ембріології в роботі з іноземними студентами, – це мовний бар'єр, їхня недостатня базова загальноосвітня і мовна підготовка. Від викладача кафедри в процесі підготовки до відкритих занять робота зі студентами-іноземцями потребує не тільки додаткових зусиль у проведенні методичної роботи (адаптація текстів лекцій, урахування необхідності підходів до

сучасних методів лікування цілої низки хвороб), а і зусиль щодо активізації їхньої самостійної роботи, заохочення і покращення мовної підготовки, індивідуального підходу та стимуляції позитивних сторін навчальної й наукової діяльності.

Для подолання таких труднощів матеріал з гістології, цитології та ембріології викладачі подають у вигляді мультимедійних презентацій, анімацій, фрагментів фільмів, ситуаційних задач. З огляду на ступінь засвоєння матеріалу, деякі розділи пояснюються детальніше, з повторами. Лекції супроводжуються показом відеофільмів із синхронним перекладом і подальшим їх обговоренням.

У процесі викладання гістології, цитології та ембріології слід звертати особливу увагу на впровадження сучасних комп'ютерних технологій, що значним чином сприяє вдосконаленню методик проведення відкритого заняття.

Навчальні кімнати кафедри обладнані комп'ютерами і мультимедійними проекторами, що дають можливість у повному обсязі подати матеріал тем практичних занять. На кожному занятті студенти не тільки опановують теоретичний матеріал, а і вивчають гістологічні мікропрепарати за допомогою світлових і цифрових мікроскопів та замальовують їх у альбоми [3].

На таких відкритих заняттях викладач кафедри повністю демонструє колегам свою компетентність у вивченні предмета, свій педагогічний досвід, реалізує власні методичні ідеї, застосовує методичні прийоми чи методи навчання.

Під час вивчення нового матеріалу викладач кафедри застосовує форму дискусії, де студенти мають змогу з'ясувати питання, незрозумілі в ході самостійної підготовки до заняття, а викладач націлює їх на запам'ятовування основного, базового матеріалу з предмета.

У цьому сенсі відкрите заняття – засіб поширення інноваційного досвіду, який спрямовує студентів-іноземців на проведення аналізу і

порівнянь, що застосовуються для вдосконалення їхніх знань, умінь і навичок. Для ретельнішого засвоєння матеріалу під час заняття викладач використовує міжпредметні зв'язки і пов'язує їх із майбутньою професією медика.

Світовий досвід показує, що основу професіоналізму викладача складають уміння і готовність сприймати інших людей, зокрема іноземних студентів такими, які вони є насправді, та вміння навчати, не даючи категоричних оцінок їхнім індивідуальним особливостям і можливостям.

Необхідна умова комфортного формування професійних навичок іноземних студентів – це їх адаптація в нашому національному середовищі, пов'язана зі зміною місця проживання, втратою опіки батьків, новими умовами побуту і складнощами пристосування до нового колективу. На перших курсах навчання іноземні студенти тільки починають ознайомлюватися з реаліями нашого життя, українськими звичаями і традиціями, нормами поведінки, етикетом, що викликає надмірне емоційне і психологічне навантаження. Таким студентам важко опанувати досить великий обсяг знань чужою мовою[4].

Професіоналізм викладачів кафедри гістології, цитології та ембріології УМСА –це система психолого-педагогічних і науково-предметних знань і умінь високого рівня, які в комплексі з відповідним культурно-моральним рівнем забезпечують на практиці соціальнозатребувану підготовку іноземних студентів [4].

Висновок

Отже, на відкритих заняттях кафедри гістології, цитології та ембріології з іноземними студентами головними агентами компетентності є викладачі, у яких на першому місці стоять цінності професії, а також компоненти адаптації іноземних студентів у нашому національному середовищі.

Навчання іноземних студентів в Українській медичній стоматологічній академії сприяє інтеграції вітчизняних медичних шкіл у світовий

інтелектуальний простір і цим стимулює розвиток медичної науки і практики в Україні.

Література

1. Вороненко Ю. В. Актуальні проблеми розвитку системи підготовки іноземних громадян у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України / Ю. В. Вороненко, Ю. І. Фисун // Медична освіта. – 2002. – № 3. – С. 14–17.

2. Чайка Л. Н. Проблема адаптації іноземних студентів у навчальному медичному закладі / Л. Н. Чайка, С. В. Хворостяна. – К.: Київ. нац. торг. - екон. ун-т, 2002. – С. 219–223.

3. Шепітько В.І., Лисаченко О.Д., Борута Н.В., Єрошенко Г.А., Вільхова О.В. Оптимізація навчального процесу кафедри гістології, цитології та ембріології – головний чинник у формуванні професійних навичок у студентів // Матеріали X міжрегіональної науково-методичної інтернет-конференції «Сучасні концепції викладання природничих дисциплін в медичних освітніх закладах», 5-6 грудня 2017, Харків.

4. Shepitko V.I., Lisachenko O.D., Yeroshenko G.A., Boruta N.V., Pelipenko L. B. Features of adaptation of ukrainian and foreign students to education in medical universites // «Mind technologies: STEP TO THE FUTURE» European Association of pedagogues, psychologists and medics "Science" International scientific-practical congress April, 2018 Brussels, Belgium.